

سُبْحَانَكَ يَا مَنْ لَا يَلْبَسُ الثَّيْبَ

آشنایی با فعالیتهای

شرکت تتراتک آمریکا در منطقه غرب آسیا

فهرست مطالب

۷	خلاصه مدیریتی
۹	۱- مقدمه
۱۲	۲- تاریخچه شرکت تتراتک
۱۴	۳- منابع انسانی و ساختار مدیریت شرکت تتراتک
۱۵	۴- وضعیت مالی شرکت تتراتک
۱۶	۵- عمده مشتریان شرکت تتراتک
۱۸	۶- جایگاه و حوزه‌های فعالیت گروه توسعه بین‌الملل شرکت تتراتک
۲۰	۷- مهم‌ترین پروژه‌های شرکت تتراتک در منطقه غرب آسیا
۲۰	۱-۷ مهم‌ترین پروژه‌های اجتماعی شرکت تتراتک در غرب آسیا
۳۰	۲-۷ مهم‌ترین، پروژه‌های اقتصادی و زیرساختی تتراتک در غرب آسیا
۳۸	۸- جمع بندی

خلاصه مدیریتی

بعد از جنگ جهانی دوم، ایالات متحده آمریکا به عنوان کشوری که کمترین آسیب را از جنگ دیده بود، تلاش کرد تا با استفاده از توانمندی‌های مالی و فنی خود، کشورهای اروپایی آسیب دیده از جنگ را بازسازی کند. در همین راستا ایالات متحده طرح مارشال را در غرب اروپا اجرایی کرد که بعدها تجربیات این طرح، سبب شکل‌گیری برنامه ملت‌سازی (Nation-Building) آمریکایی و ایجاد نهادی به نام آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده (USAID) شد. این سازمان راهبری برنامه ملت‌سازی در نقاط مختلف جهان از جمله غرب آسیا را در راستای افزایش نفوذ ایالات متحده آمریکا بر عهده دارد. منطقه غرب آسیا از جهات مختلف برای ایالات متحده حائز اهمیت است؛ به‌ویژه در بعد سیاسی-امنیتی، وجود رژیم صهیونیستی و در بعد اقتصادی، وجود منابع سرشار انرژی در این منطقه و نیز بازار مصرف کالاهای آمریکایی، سبب توجه آمریکا به این منطقه شده است. آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده با وارد کردن شرکت‌های خصوصی بزرگ آمریکایی به کشورهای هدف در این منطقه، علاوه بر کاهش حساسیت‌های اجتماعی علیه آمریکا و رژیم صهیونیستی با اجرای طرح‌های اقتصادی نسبت به افزایش نفوذ ایالات متحده در این کشورها اقدام می‌کند.

یکی از این شرکت‌های بزرگ آمریکایی که در اجرای طرح‌های بزرگ اقتصادی-اجتماعی با آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده (USAID) همکاری می‌کند، شرکت تتراتک (TETRATECH) است. این شرکت گروه‌های مختلفی از جمله مهندسی آب، محیط‌زیست، مدیریت دارایی، مدیریت بحران، مدیریت مالی پس از بحران، هوش مصنوعی

و تجزیه و تحلیل داده‌های پیشرفته، انرژی، مدل‌سازی، زیرساخت، مدیریت منابع و توسعه بین‌الملل در اختیار دارد و پروژه‌های متعددی را در قالب پیمانکاری برای USAID اجرا می‌نماید. در کشورهای منطقه غرب آسیا از جمله عراق، شرکت تتراتک بلافاصله بعد از مرحله نظامی، وارد عمل شده و در اولین مرحله نیز تلاش کرده تا با سامان‌دهی کمک‌های بشردوستانه به عنوان دومین گام در برنامه ملت‌سازی آمریکا، اهداف خود را دنبال کند.

۱- مقدمه

ایالات متحده که نفوذ سیاسی- اقتصادی و امنیتی آن بعد از جنگ جهانی دوم در اروپا به دلیل سرمایه‌گذاری در بازسازی مناطق آسیب‌دیده، افزایش یافت، تلاش کرد تا با استفاده از تجربیات خود در اروپا، در سایر نقاط جهان نیز نفوذ خود را افزایش دهد. از این رو با بهره‌گیری از تجربیات طرح مارشال در بازسازی اروپای غربی، فرآیند ملت‌سازی (Nation-building) را برای گسترش نفوذ در سراسر دنیا طرح‌ریزی کرد. این فرآیند شامل شش مرحله است که اجرای تمام یا بخشی از آن‌ها، منجر به وابسته شدن کشور هدف به ایالات متحده می‌شود و مراحل آن به ترتیب عبارت‌اند از:

- ۱- ایجاد امنیت ۲- کمک‌های بشردوستانه ۳- حاکمیت ۴- تثبیت اقتصادی ۵- دموکراتیک سازی ۶- توسعه اقتصادی

با وجود روند عمومی برنامه ملت‌سازی اما نحوه اجرای آن در تمامی کشورهای هدف، یکسان نبوده بلکه اجرای آن در هر کشوری متناسب با شرایط آن از مراحل مختلف آغاز می‌شود. همچنین نتیجه اجرا نیز در جوامع مختلف متفاوت است. در واقع آمریکا، برنامه ملت‌سازی را در نقاط مختلف جهان به دو روش متفاوت و برای رسیدن به دو هدف مختلف اجرا می‌کند.

- ۱- روش اول، روش تعامل (CO - OPTION) است که با دولت‌های همسو برای تغییر هنجارهای جامعه به جهت توسعه و عمق بخشیدن به نفوذ آمریکا صورت می‌گیرد.

- ۲- روش دوم، روش تغییر ساختار (DECONSTRUCTION) است که این رویکرد در مواجهه با دولت‌های مخالف است تا دولت‌های همسو با آمریکا

روی کار آمده و نفوذ آن را گسترش دهند.

یکی از مناطق مهمی که ایالات متحده برای اجرای فرآیند ملت‌سازی با هدف توسعه نفوذ خود، برگزیده، منطقه غرب آسیا است. این منطقه از جهات مختلف به‌ویژه در بعد سیاسی و امنیتی به دلیل وجود رژیم صهیونیستی و در بعد اقتصادی نیز به دلیل وجود منابع زیاد انرژی و بازار بزرگ مصرف کالاهای آمریکایی برای این کشور، بسیار مهم است. از این رو، آمریکا، تلاش کرده است تا نفوذ نرم (فرهنگی - اجتماعی)، نفوذ نیمه سخت (اقتصادی) و نفوذ سخت (نظامی) خود را در کشورهای مختلف بگستراند. این گسترش نفوذ با اجرای فرآیند ملت‌سازی در عراق و افغانستان و بعدها سوریه از مرحله به اصطلاح ایجاد امنیت که با حمله نظامی کشورها آغاز شد و در لبنان نیز از مرحله به اصطلاح تثبیت اقتصادی و با نفوذ به نهادهای مهمی چون بانک مرکزی رخ داده است. نهاد متولی گسترش نفوذ نرم و نیمه سخت ایالات متحده در این فرآیند، آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده (USAID) است. تأسیس این سازمان در ۱۹۶۱ سبب گسترش نفوذ آمریکا از طریق ارائه کمک‌های فنی و مالی در حوزه‌های گوناگون در مناطق مختلف جهان از جمله غرب آسیا شد.

این نهاد با وارد کردن بخش خصوصی به فعالیت‌های خود، توانسته است علاوه بر کاهش حساسیت‌های سیاسی و اجتماعی نسبت به فعالیت‌های دولت آمریکا، ظرفیت بیشتری را نیز برای اجرای پروژه‌ها در اختیار بگیرد. تتراتک یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های بخش خصوصی ایالات متحده است که با USAID برای پیاده‌سازی اهداف این کشور در جهان، فعالیت می‌کند. این شرکت با رویکرد ارائه خدمات فنی مهندسی در زمینه‌های مهندسی آب از جمله مدیریت و کنترل کیفیت آب، استخراج نفت و ساخت بندر تأسیس شد. تتراتک در سال‌های بعد با افزودن بخش‌های مختلف از جمله توسعه بین‌الملل (International Development) به فعالیت‌های خود، توانست به یکی از پیمانکاران اصلی USAID در نقاط مختلف جهان و بخصوص منطقه غرب آسیا تبدیل شود.

تتراتک، پروژه‌های مختلف اقتصادی - اجتماعی را در کشورهای مختلف منطقه از جمله عراق، افغانستان و اردن اجرا می‌کند. این شرکت در حال حاضر، حتی در

بودجه‌نویسی برخی کشورهای منطقه نیز دخالت دارد. تتراتک، تلاش می‌کند تا از طریق اجرای پروژه‌های اقتصادی و اجتماعی با استانداردهای غربی، بافتارهای دینی جوامع مسلمان کشورهای مدنظر را با هدف گسترش نفوذ آمریکا و احزاب و افراد طرفدار آن، تغییر دهد. همچنین این شرکت با ایجاد برخی زیرساخت‌ها و نیز برخی اصلاحات اقتصادی، توسعه اقتصادی این کشورها را توسعه تک‌محصولی و وابسته به آمریکا رقم می‌زند. حضور شرکت‌های خصوصی مانند تتراتک در پروژه‌های بین‌المللی ایالات متحده، مزیت‌های مهمی دارد. از جمله این مزیت‌ها می‌توان به افزایش توان فعالیت‌های اقتصادی از طریق ورود سرمایه بخش خصوصی، چابک‌سازی دولت و افزایش بهره‌وری و گسترش ارتباطات با کشورهای هدف از صرف ارتباطات دولتی قابل انقطاع به ارتباطات بخش خصوصی مستحکم‌تر، اشاره کرد.

۲- تاریخچه شرکت تتراتک

شرکت تتراتک در سال ۱۹۶۶ توسط چهار مهندس برای ارائه خدمات مهندسی مربوط به شبکه‌های آب‌رسانی، بندرها و مناطق ساحلی تأسیس شد. این شرکت توانسته برای بیش از ۵۰ سال به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای دامنه فعالیت خود را افزایش و خدمات ارائه‌شده را از طریق خریدهای استراتژیک و رشد داخلی گسترش دهد. تتراتک تا سال ۱۹۷۷ در حوزه‌های مدیریت منابع آب، ارائه خدمات مهندسی به آبراه‌ها، بندرها و مناطق ساحلی، کنترل کیفیت آب و اکتشاف نفت فعالیت می‌کرد. این شرکت در سال ۱۹۷۷ به حوزه‌های پیش‌بینی فرکانس سیلاب‌ها، محیط‌زیست، احداث خط لوله گاز و نصب تجهیزات آبی برای نیروی دریایی ایالات‌متحده ورود کرد. همچنین در سال ۱۹۷۹ نیز با وارد شدن به حوزه تجزیه‌وتحلیل داده‌ها و نیز انجام اولین پروژه داده‌کاوی برای استخراج نفت در دامنه شمالی آلاسکا، حوزه‌های فعالیت خود را گسترش داد.

تتراتک در سال ۱۹۸۲ توسط شرکت هانیول (HONEY WELL) خریداری و در آن ادغام شد اما در ۱۹۸۸ همه بخش‌های آن به‌جز بخش تجزیه‌وتحلیل داده‌ها به گروهی از کارمندان تتراتک با مدیریت دکتر لی - سن هوانگ (Dr. Li - San Hwang) که از ۱۹۶۷ وارد این شرکت شده بود، فروخته شد. این گروه بعد از خرید سهام تتراتک از هانیول، مجدداً این شرکت را احیا کردند. تتراتک بعد از احیای مجدد، توانمندی خود در حوزه محیط‌زیست را گسترش داد. این شرکت در سال ۱۹۹۳ قرارداد قانون سیاست ملی محیط‌زیست در سطح آمریکا را با نیروی هوایی این کشور و در سال ۱۹۹۴ نیز قرارداد ۱۰ ساله‌ی اقدام جامع و بلندمدت

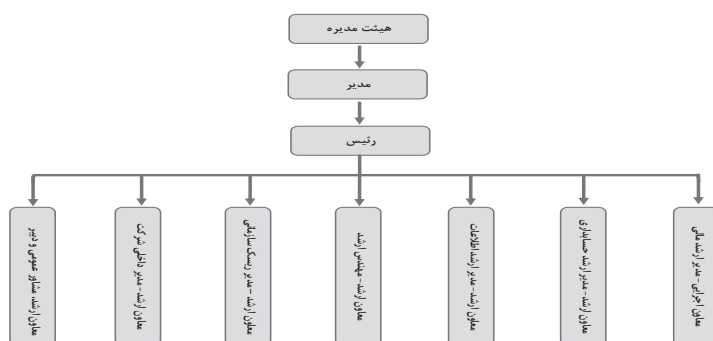
زیست‌محیطی را با نیروی دریایی ایالات متحده به ارزش ۳۳۰ میلیون دلار، منعقد کرد.^۱ شرکت تترانک در حال حاضر در بخش‌های آب (Water)، محیط‌زیست (Environment)، مدیریت دارایی (Asset Management)، مدیریت بحران (Emergency Management)، هوش مصنوعی و تجزیه و تحلیل داده‌های پیشرفته (Artificial Intelligence and Advanced Data Analytics)، مدیریت مالی پس از بحران (Disaster Recovery and Management)، انرژی (Energy)، مدل‌سازی (Modeling)، زیرساخت (Infrastructure)، مدیریت منابع (Resource Management) و توسعه بین‌الملل (International Development) فعالیت می‌کند.

		
Water Tetra Tech has been ranked number one in Water by Engineering News-Record magazine for 57 years in a row.	Environment Tetra Tech is ranked as a top environmental services firm by Environmental Business Journal and Engineering News-Record.	Artificial Intelligence and Advanced Data Analytics Generating insights from data to help power business decisions
		
Asset Management Tetra Tech leads in the collection, analysis, and management of data to effectively plan for and manage assets throughout their life cycle.	Assessment and Planning Tetra Tech's assessment and planning services help clients meet regulatory requirements, obtain permits, and identify the most cost-effective solutions.	Dams, Reservoirs, and Levees Tetra Tech's expertise spans embankments, spillways, outlet works, canals, and levees for dam and reservoir projects worldwide.
		
Defense Services Tetra Tech has more than 50 years of experience providing cost-effective solutions for defense clients worldwide.	Design and Engineering Tetra Tech provides engineering and architecture design services for water infrastructure, buildings, and transportation and facilities projects.	Disaster Recovery and Management Tetra Tech provides a dedicated response to support communities affected by disasters, navigating the complexities of recovery, and providing end-to-end solutions.
		
Emergency Management	Energy	High Performance Buildings

1. tetrattech.com/en/our-history

۳- منابع انسانی و ساختار مدیریت شرکت تتراتک

در حال حاضر شرکت تتراتک با دارا بودن ۲۵۰ دفتر در ایالات متحده و ۲۰۰ دفتر در سایر نقاط جهان، بیش از ۲۰ هزار نیرو را در سراسر جهان به طور مستقیم، تحت اشغال خود درآورده است.^۱ شکل زیر ساختار مدیریتی تتراتک را نشان می دهد.

نمودار ۲: ساختار مدیریت شرکت تتراتک

1. tetratex.com/en/our-company

2. tetratex.com/en/management-team

۴- وضعیت مالی شرکت تتراتک

بر اساس آمار در ۱۹ می ۲۰۲۱ ارزش بازاری (MARKET CAP) سهام این شرکت در بورس نزدک آمریکا، مبلغ ۶/۴۳ میلیارد دلار برآورد شده است.^۱ همچنین ارزش بازاری کل این شرکت نیز مبلغ ۴۶ میلیارد دلار عنوان می‌شود. شرکت تتراتک در سال ۲۰۱۹، بیش از ۳ میلیارد دلار درآمد داشته است. ارزش سهام تتراتک در بورس نزدک آمریکا نیز فراز و نشیب زیادی داشته است. نمودار زیر روند افزایش قیمت سهام این شرکت از سال ۲۰۱۲ تا ماه می ۲۰۲۱ را نشان می‌دهد.

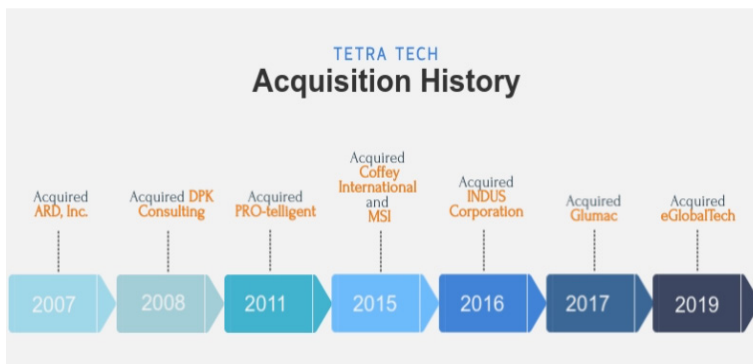
نمودار ۲: قیمت سهام تتراتک در بورس نزدک آمریکا از سال ۲۰۱۲ تا ماه می ۲۰۲۱ (دلار)

1. nasdaq.com/market-activity/stocks/ttek

2. macrotrends.net/stocks/charts/TTEK/tetra-tech/stock-price-history

۵- عمده مشتریان شرکت تتراتک

شرکت تتراتک در حال حاضر دارای مشتریان بزرگ و ثابتی است که بیشتر توان خود را صرف انجام پروژه‌های این مشتریان می‌کند؛ از جمله این مشتری‌های بزرگ، می‌توان به دولت ایالات متحده و نیز آژانس توسعه بین المللی ایالات متحده (USAID) آن اشاره کرد. آژانس توسعه بین المللی ایالات متحده که بیشتر به بخش توسعه بین الملل تتراتک پروژه ارائه می‌دهد، از ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ حدود ۴۲ درصد از درآمد تتراتک را تأمین کرده است^۱. شرکت تتراتک برای گسترش همکاری خود با این نهاد دولتی آمریکا، از سال ۲۰۰۷ تعدادی از شرکت‌های کوچک همکار این نهاد را خریداری کرده است. شکل زیر، شرکت‌های خریداری شده توسط تتراتک برای گسترش همکاری با آژانس توسعه بین المللی ایالات متحده را نشان می‌دهد.

شکل ۱: ۲ شرکت‌های خریداری شده توسط تتراتک برای گسترش همکاری با سازمان توسعه بین الملل آمریکا

1. fedsavvystrategies.com/competitor-highlights-tetra-tech

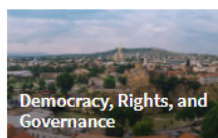
- ۱- شرکت ARD حوزه‌های آب، انرژی، محیط‌زیست به‌عنوان زیرمجموعه‌ای از تتراتک با USAID در کشورهای مختلف همکاری می‌کند.
- ۲- شرکت DPK هم در حوزه ارائه خدمات فنی، مدیریتی و مشاوره‌ای برای کمک به دولت‌های در حال توسعه و در حال گذار برای بهبود مقررات و حاکمیت قانون فعالیت دارد.
- ۳- شرکت PRO-telligent علاوه بر کمک به پشتیبانی تتراتک از خدمات فنی وزارت امور خارجه آمریکا در سراسر جهان در انجام پروژه‌های USAID فعالیت دارد.
- ۴- شرکت Coffey International و شرکت MSI در حوزه خدمات توسعه بین‌المللی، مهندسی ژئوتکنیک و مدیریت پروژه و نیز خدمات مشاوره‌ای توسعه فعالیت می‌کنند.
- ۵- شرکت INDUS در حوزه‌های تجزیه و تحلیل داده‌های آب، تجزیه و تحلیل مکانی، زیرساخت‌های امن و مدیریت برنامه‌های نرم‌افزاری کار می‌کند.
- ۶- شرکت EGlobalTech در حوزه‌های فناوری اطلاعات، مهاجرت‌های ابری، امنیت سایبری و نیز ایجاد آزمایشگاه تکنیک‌های نوظهور که شامل هوش مصنوعی، تجزیه و تحلیل داده‌ها و راه‌حل‌های پیشرفته امنیت سایبری است، فعالیت می‌کند.
- ۷- شرکت Glumac در حوزه طراحی زیرساخت‌های پایدار (سازگار با محیط‌زیست) فعالیت می‌کند.

۶- جایگاه و حوزه‌های فعالیت گروه توسعه بین‌الملل شرکت تتراتک

شرکت تتراتک در سال ۲۰۰۸ با انعقاد قراردادهای بزرگ با آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده (USAID)، توانمندی‌های خود در سطح بین‌المللی را توسعه داد. گروه توسعه بین‌الملل در بخش‌هایی چون کشاورزی و امنیت غذایی، رشد اقتصادی، آموزش، حاکمیت قانون، انرژی، سلامت، پایدارسازی و زیرساخت‌ها در مناطق مختلف جهان، فعالیت می‌کند.^۱

Agriculture and Food Security

Democracy, Rights, and Governance

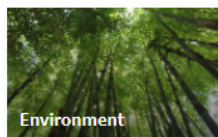
Economic Growth

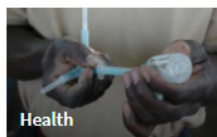
Education

Energy

Environment

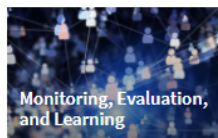
Health

Infrastructure

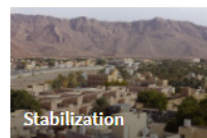
Land Rights

Monitoring, Evaluation, and Learning

Rule of Law

Stabilization

1. tetrattech.com/en/markets/international-development/practice-areas

حوزه‌های فعالیت تتراتک در مناطق مختلف جهان با توجه به نیازها و شرایط آن منطقه متفاوت است. حوزه‌های فعالیت این شرکت در قاره آفریقا بیشتر بر خدمات فنی و مهندسی، زیرساخت‌های آب، برق، حمل‌ونقل، تغییرات آب و هوایی، معادن، فعالیت‌های اجتماعی (Community Engagement Activities) متمرکز است. در قاره آسیا بیشتر بر خدمات عمومی، حمل‌ونقل، آب، نیرو، پروژه‌های ساختمانی، محیط‌زیست و در برخی موارد نیز حاکمیت قانون، تمرکز دارد. به دلیل اهمیت حضور همه‌جانبه آمریکا در منطقه غرب آسیا، در این گزارش به بررسی پروژه‌های مهم این شرکت آمریکایی در این منطقه خواهیم پرداخت.

۷- مهم ترین پروژه‌های شرکت تتراتک در منطقه غرب آسیا

پروژه‌های شرکت تتراتک در منطقه غرب آسیا را می‌توان به دو دسته پروژه‌های اجتماعی و زیرساختی- اقتصادی، تقسیم کرد. عمده متولی این پروژه‌ها، آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده (USAID) است که نقش ویژه‌ای در گسترش نفوذ اقتصادی و اجتماعی این کشور در نقاط مختلف جهان دارد. همچنین اکثر این پروژه‌ها در کشورهای عراق و افغانستان که آمریکا در آن‌ها حضور مستقیم نظامی دارد، اجرا شده‌اند.

۷-۱ مهم ترین پروژه‌های اجتماعی شرکت تتراتک در غرب آسیا

بررسی پروژه‌های اجتماعی تتراتک در منطقه غرب آسیا که در ادامه به مهم ترین آن‌ها اشاره خواهد شد، نشان می‌دهد که اجرای این پروژه‌ها نه در راستای توسعه اجتماعی واقعی کشورهای هدف بلکه در راستای اجرای بخش مهمی از برنامه ملت‌سازی (Nation Building) آمریکا در این کشورها است. این پروژه‌ها در راستای ایجاد یا تقویت جامعه مدنی که ذیل مرحله پنجم ملت‌سازی یعنی دموکراتیک سازی است به اجرا درآمده‌اند. در حال حاضر جامعه مدنی تبدیل به ابزاری برای غرب و به ویژه آمریکا در جهت سرنگونی و یا تحکیم قدرت دولت‌ها و یا تغییر بافتار جوامع در جهت منافع آن‌ها شده است. جوامع هدف در این مرحله، احزاب سیاسی، اتحادیه‌های صنفی، انجمن‌های تجاری، سازمان‌های جوانان و دانشجویان، گروه‌های زنان، سازمان‌های خدمات مدنی، انجمن‌های مذهبی، جمعیت‌های حرفه‌ای، فکری، فرهنگی و رسانه‌های عمومی هستند. غربی‌ها در ظاهر این گونه القاء می‌کنند که هدف از فعالیت جامع مدنی در یک کشور، پلی برای عبور دادن آن از دیکتاتوری و سنت‌گرایی

به دموکراسی و مدرنیته است؛ اما آنچه در واقعیت رخ می‌دهد، حاکم شدن ارزش‌ها و مؤلفه‌های غربی برای تأمین منافع آن‌ها است.

بنابراین، نمی‌توان ادعا کرد که پروژه‌های اجتماعی و سایر پروژه‌های آمریکا که در کشورهای مختلف به‌خصوص در غرب آسیا در حال انجام هستند، صرفاً به دلیل مسئولیت‌پذیری آمریکا و یا در قالب ادعاهای حقوق بشری این کشور است، بلکه در راستای تأمین کامل منافع آن با استفاده از ظرفیت شرکت‌های بزرگ بخش خصوصی و بدون ایجاد حساسیت‌های سیاسی و اجتماعی، است.

۷-۱-۱ برنامه دسترسی به عدالت در عراق (Access to Justice Program, Iraq)

این برنامه در سال ۲۰۱۰ با حمایت آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده (USAID) و با پیمانکاری شرکت تتراتک آغاز شد. مدت‌زمان اجرای برنامه تا سال ۲۰۱۳ بوده که با تمدید ۳ ساله تا سال ۲۰۱۶ ادامه یافته است.^۱ بودجه این پروژه نیز ۶۲٫۹ میلیون دلار عنوان شده است.^۲ در این پروژه نهادهای مختلف عراقی از جمله دانشکده‌های حقوق، دبیرخانه دفتر نخست‌وزیری، کمیته حقوق بشر زنان و خانواده در مجلس عراق و وزارت حقوق بشر عراق به‌عنوان حامی اصلی این برنامه، مشارکت داشته‌اند.^۳ پروژه دسترسی به عدالت زیرمجموعه پروژه بزرگ‌تری تحت عنوان دموکراسی و جامعه مدنی (Democracy & Civil Society) تعریف شده است که آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده مجری آن بوده است.^۴ ایالات متحده آمریکا مهم‌ترین اهداف ایجاد و تقویت جامعه مدنی در عراق را گذار عراق به دموکراسی با ایجاد یک دولت دموکراتیک، واردکردن انجمن‌ها و گروه‌های غیردولتی (ایجاد شده توسط آمریکا) به تصمیم‌گیری در مورد مسائل مهم و نیز ایجاد و حمایت از رسانه‌ها و مدیران

1. tetrattech.com/en/projects/access-to-justice-program-iraq

2. oig.usaid.gov/sites/default/files/2018-06/6-267-13-004-p.pdf

۳. مدیریت نفوذ ایالات متحده در عراق جدید ص ۱۶۵

4. iraq-businessnews.com/pdf/Report_-_April_2012.pdf

رسانه‌ها به‌ویژه رسانه‌های مستقل از دولت، عنوان می‌کند.^۱ ایجاد جامعه مدنی که در واقع در راستای تغییر فرهنگ و نیز تقویت پایگاه اجتماعی برای آمریکا است در نهایت منجر به ایجاد گروه‌های فشار از جمله جنبش‌های مدنی و اعتراضی، احزاب و نیز رسانه‌های همسو با این کشور در عراق شده است که به‌عنوان نمونه می‌توان جنبش اعتراضی جوکرهای عراق و تلویزیون آمریکایی الحره اشاره کرد. نتیجه این اقدامات، مطالبه منافع آمریکا در عراق از زبان برخی از مردم عراق است. نمونه بارز بهره‌برداری آمریکا از جنبش‌های مدنی و رسانه‌های عراقی در راستای منافع خود، شکل‌دهی اعتراضات خشونت‌آمیز علیه عادل عبدالمهدی، نخست‌وزیر سابق عراق در سال ۲۰۱۹ بود. به نظر بسیاری از تحلیل‌گران، یکی از دلایل اصلی اقدامات آمریکا علیه عبدالمهدی، تلاش وی برای کاهش نفوذ آمریکا در عراق از طریق واردکردن چین به معادلات کلان اقتصادی این کشور بود که ایالات متحده از طریق جنبش‌ها و رسانه‌های عراقی این کار را خنثی کرد.

الف - محورهای برنامه دسترسی به عدالت

تتراک مدعی است که در این پروژه از جمعیت محروم و آسیب‌پذیر از جمله؛ یتیمان، زنان بیوه، افراد معلول، اقلیت‌های مذهبی و قومی و افرادی که به اسناد هویتی دسترسی ندارند تا حصول اطمینان از دسترسی به عدالت، حمایت کرده است. همچنین در پروژه دسترسی به عدالت از مدرنیزاسیون جامعه و دولت با بهبود محیط‌های امنیتی و مالی، ارتقاء ظرفیت سازمان‌های غیردولتی (NGO) و جامعه مدنی (CSO) از طریق افزایش آگاهی حقوقی و افزایش دسترسی به متخصصان حقوقی، حمایت شده است. تتراک یکی از نکات مهم برنامه دسترسی به عدالت را تأکید ویژه بر دسترسی زنان و جوانان به عدالت عنوان می‌کند.^۲

ب- اقدامات تتراک در برنامه دسترسی به عدالت در عراق

بر اساس گزارش شرکت تتراک، این شرکت در راستای حمایت از دسترسی به عدالت در عراق، ۸/۲۵ میلیون دلار به سازمان‌های غیردولتی، دانشکده‌ها و کانون‌های وکلادر ۱۳ استان این کشور، کمک مالی کرده است. حمایت از ۴۸۴۲ پرونده حقوقی مردم آسیب‌دیده،

1. Iraq Civil Society Program (ICSP) Evaluation

۲. همان

راه‌اندازی ۳۰ کلینیک حقوقی و مشاوره به بیش از ۳۲ هزار نفر در زمینه آشنایی با حقوق خود نزد حاکمیت که ۷۵ درصد شرکت‌کنندگان زنان بوده‌اند از دیگر اقدامات تتراتک در برنامه دسترسی به عدالت عنوان شده است. مطابق گزارش تتراتک از عملکرد خود در این برنامه، موارد دیگری از جمله کمک مالی و فنی به ۷۵ سازمان مدنی، حمایت از ۹۴ کمپین آگاهی عمومی در مورد موضوعاتی مانند اهمیت ثبت ازدواج، خشونت علیه زنان، حقوق افراد دارای معلولیت و آوارگان داخلی و حمایت مستقیم حقوقی و مالی از ۱۷۱۶۰ نفر از حاشیه‌نشینان یا قربانیان جنگ نیز جزء اقدامات تتراتک در برنامه دسترسی به عدالت از سال ۲۰۱۰ تا سال ۲۰۱۶ بوده‌اند.^۱ در اجرای این پروژه برخی مؤسسات عراقی از جمله مؤسسه انهر لتعلیم حقوق الانسان (مؤسسه انهر برای آموزش حقوق بشر)، مؤسسه جمعیه التقوی لحقوق المرأة و الطفل (جمعیت حمایت از حقوق زنان و کودکان)، مؤسسه دستان رحمت برای کمک‌های انسانی و نیز سازمان توانمندسازی زنان در اربیل با تتراتک همکاری کرده‌اند.

مؤسسه انهر لتعلیم حقوق الانسان مبلغ \$۹۹۷۰۲ برای یک کلینیک حقوقی از USAID کمک بلاعوض دریافت کرده است.^۲ مؤسسه جمعیه التقوی لحقوق المرأة و الطفل (جمعیت حمایت از حقوق زنان و کودکان) نیز که خدماتی در یک کلینیک حقوقی در بصره به نیازمندان ارائه می‌داد که این کلینیک عضوی از شبکه‌ی کلینیک‌های حقوقی عراق ایجاد شده توسط تتراتک است.^۳ مؤسسه دستان رحمت برای کمک‌های انسانی است که در سال ۲۰۱۱ به میزان \$۷۴۰۰۰ از USAID کمک بلاعوض دریافت کرده است.^۴

۷-۱-۲ برنامه پشتیبانی بخش عدالت افغانستان (Afghanistan Justice Sector Support Program)

این پروژه از سوی وزارت امور خارجه آمریکا در بازه زمانی سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۲ و به ارزش ۲۳ میلیون دلار به شرکت تتراتک ارائه شده است.

۱. همان

2. pdf.usaid.gov/pdf_docs/PA00HTNV.pdf

3. http://en.lcniq.org/?page_id=2

4. https://pdf.usaid.gov/pdf_docs/PA00HTNV.pdf

الف - محورهای برنامه پشتیبانی بخش عدالت افغانستان

بعد از سال‌ها درگیری داخلی و بین‌المللی در افغانستان، بخش قضایی کشور به اصلاح قانون، بهبود ظرفیت عملیاتی و یک سیستم مدیریت پرونده مؤثر نیاز دارد از این رو مهم‌ترین محور این برنامه، اصلاح بخش دادگستری کشور افغانستان با بهبود ظرفیت عملیاتی و سیستم مدیریت پرونده است.^۱

ب- اقدامات تتراتک برنامه پشتیبانی بخش عدالت افغانستان

تتراتک، مدعی است که در این برنامه اقداماتی از جمله تهیه پیش‌نویس قانون‌گذاری و توسعه مدیریت پرونده و آموزش تیم مدیریتی برای دادگستری افغانستان را انجام داده است. همچنین اصلاح قانون کیفری، طراحی ۱۰ پروژه با تأمین اعتبار بانک جهانی برای ایجاد زیرساخت‌ها، ظرفیت‌سازی و توانمندسازی زنان با همکاری دادستان کل افغانستان و تهیه قانون افشاگر برای مبارزه با فساد در این کشور، مطابق استانداردهای بین‌المللی و کنوانسیون مبارزه با فساد سازمان ملل متحد از دیگر اقدامات ادعا شده توسط تتراتک در این پروژه است.^۲

۷-۱-۳ بهبود حقوق آوارگان داخلی (عراق)

Improvement of Rights for Internally Displaced Persons (Iraq)

سال‌ها درگیری و جنگ باعث شده است که تقریباً ۳/۲ میلیون آواره در عراق نتوانند اغلب به دلیل موانع مختلف قانونی ناشی از فقدان اسناد رسمی هویتی به خدمات مهم حقوقی و دولتی دسترسی پیدا کنند. اداره دموکراسی، حقوق بشر و کار وزارت امور خارجه ایالات متحده، شرکت تتراتک را برای اجرای پروژه دوساله از آوریل سال ۲۰۱۸ برای دفاع و حمایت از حقوق آوارگان انتخاب کرد.^۳

الف - محورهای برنامه بهبود حقوق آوارگان داخلی (عراق)

در گزارش تتراتک محورهای این برنامه، دفاع و حمایت از آوارگان جنگ به خصوص زنان،

1. tetrattech.com/en/projects/afghanistan-justice-sector-support-program

2. tetrattech.com/en/projects/afghanistan-justice-sector-support-program

3. [facebook.com/pg/Ttdpkiraq-105647347868127/about/?ref=page_internal](https://www.facebook.com/pg/Ttdpkiraq-105647347868127/about/?ref=page_internal)

4. tetrattech.com/en/projects/improvement-of-rights-for-internally-displaced-persons

ارائه آگاهی‌های حقوقی، ارائه خدمات حقوقی از جمله دسترسی به اسناد هویتی برای خانواده‌های آوارگان، ذکر شده است.

ب- اقدامات تتراتک در برنامه بهبود حقوق آوارگان داخلی (عراق)

تتراتک مدعی است که در طی این برنامه به بیش از ۱۳ هزار آواره عراقی، کمک‌های رایگان حقوقی ارائه داده و برای آوارگان فاقد اسناد هویتی در ۷ استانی که بیشترین میزان آوارگان را داشته‌اند، امکان دسترسی به اسناد هویتی ایجاد کرده است. همچنین تتراتک، دولت عراق را مجاب کرده است تا ۱ میلیارد دینار اعتبار برای کمک به ۱۱۷۰ زن آواره ایزدی، تخصیص دهد. شرکت تتراتک، ارائه کمک‌های حقوقی رایگان، ایجاد سیستم ارجاع (referral) برای اتصال آوارگان به دولت و دریافت خدمات را از دیگر اقدامات خود در این برنامه، ذکر کرده است.^۱

۷-۱-۴ دولت قانون اردن

(Jordan Rule of Law Program)

در کشور اردن مواردی مانند ضعف حکومت، فساد و ضعف حاکمیت قانون، بر دسترسی به عدالت و استقلال قضایی تأثیر منفی گذاشته است. این موانع، رشد اقتصادی را مختل کرده است و نیز سیستم‌های بهداشتی و آموزشی و برابری جنسیتی را در سراسر پادشاهی اردن، تضعیف می‌کند. آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده (USAID) برای حمایت از دولت اردن به‌عنوان عامل این چالش‌ها، شرکت تتراتک را برای اجرای برنامه حاکمیت قانون اردن (ROLP) انتخاب کرد. در اجرای این برنامه، تتراتک با وزارت توسعه عمومی، وزارت دادگستری و شورای عالی قضایی اردن همکاری کرده است.^۲ بازه زمانی این برنامه از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۲ عنوان شده است.^۳

الف - محورهای برنامه دولت قانون اردن

شرکت تتراتک، مسائلی مانند تقویت جامعه مدنی و بخش خصوصی، حمایت از حقوق بشر و حاکمیت قانون، افزایش اثربخشی سیستم قضایی و تقویت مسئولیت دولت را از

۱. همان

2. tetrattech.com/en/projects/jordan-rule-of-law-program

3. tetrattech.com/en/projects/jordan-rule-of-law-program

محورهای این برنامه برشمرده است.^۱

ب - اقدامات تتراتک در برنامه دولت قانون اردن

پشتیبانی جامع برای نوسازی انستیتوی مدیریت عمومی وزارت توسعه عمومی و تبدیل آن به یک مرکز آموزش عالی برای مقامات دولت، راه‌اندازی یک برنامه فشرده مهارت‌های رهبری برای کارمندان سطح متوسط و ارشد دولت اردن و ابتکار راه‌اندازی دولت الکترونیک برای کاهش فساد و افزایش شفاف‌سازی از جمله پشتیبانی از بخش کنترل‌کننده شرکت‌ها (CCD) در ایجاد ثبت‌نام آنلاین تجارت از اقدامات شرکت تتراتک در برنامه دولت قانون اردن هستند. همچنین، آموزش بیش از ۱۰۰۰ پرسنل قضایی از جمله دادستان‌ها و قضات و ۷۴۰ نفر از مقامات دولتی در مباحث حقوقی و کامپیوتری، مهارت‌های تحقیق و مدیریت پیشرفته صحنه جرم، بهبود ارائه خدمات حقوقی برای افراد معلول از طریق ایجاد دسترسی به صندلی‌های چرخ‌دار در بیش از ۵۰ مرکز دادگستری و نهایتاً اجرای ۷۹ روش جدید پاسخگویی، شفافیت و مبارزه با فساد اداری از دیگر اقدامات تتراتک محسوب می‌شوند.^۲

۷-۱-۵ ابتکار عمل تقویت ادارات محلی در افغانستان

(Initiative to Strengthen Local Administrations in Afghanistan)

شرکت تتراتک تلاش کرده تا از طریق ابتکار عمل برای تقویت مدیریت‌های محلی در افغانستان، برنامه‌های تابع دولت ملی، عملیات، ارتباطات، نمایندگی و مشارکت شهروندان را برای بهبود خدمات عمومی در ۱۶ ولایت این کشور، بهبود بخشیده است.^۳ در اجرای ابتکار عمل تقویت ادارات محلی افغانستان، برخی نهادهای این کشور مانند وزارتخانه‌های اقتصاد و مالیه و مسئولان ۱۶ ولایت با تتراتک همکاری کرده‌اند.^۴

این برنامه توسط آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده آمریکا (USAID) در بازه زمانی ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۰ با هزینه ۶۲/۴ میلیون دلار که بعد از ۱۳ بار اصلاح به ۴۸ میلیون

۱. همان

۲. همان

3. tetrattech.com/en/projects/initiative-to-strengthen-local-administrations-in-afghanistan?p=

۴. همان

دلار کاهش یافت، به شرکت تتراتک واگذار شده است.^۱

الف - محورهای برنامه ابتکار عمل تقویت ادارات محلی در افغانستان

تقویت مدیریت‌های محلی افغانستان در زمینه اجرای برنامه‌های ملی، بهبود ارائه خدمات عمومی، افزایش مشارکت شهروندان، تعیین اولویت‌های بودجه‌ای ولایات و کمک در برنامه‌ریزی‌های مالی در ۱۶ ولایت افغانستان از محورهای برنامه فوق ذکر شده‌اند.^۲

ب- اقدامات تتراتک در برنامه ابتکار عمل تقویت ادارات محلی در افغانستان

مطابق گزارش تتراتک، این شرکت در برنامه ابتکار عمل تقویت ادارات محلی افغانستان، بیش از ۴۲۰۰ مقام دولتی را در ۱۶ ولایت در امور وکالت، ارتباطات، بودجه، تجزیه و تحلیل عملکرد، مدیریت منابع انسانی، برنامه‌ریزی توسعه استان‌ها و مدیریت مالی عمومی آموزش داده است. همچنین برگزاری ۴۷ جلسه با ۱۶ والی افغانستان با محوریت اولویت قرار دادن برنامه‌های توسعه ولایتی با حضور نمایندگان جوامع مدنی، اعضای شورای ولایتی و وزرای ولایتی، برگزاری ۲۱ مجمع زنان و ۲۴ مجمع جوانان با حضور بیش از ۲۰۰۰ نفر در مورد اهمیت مشارکت زنان و جوانان در تصمیم‌گیری‌های عمومی نیز از اقدامات تتراتک در این برنامه هستند. اصلاح مدل تعامل وزارتخانه‌های اقتصاد و مالیه با ولایات افغانستان در راستای باز گذاشتن دست مسئولان ولایتی و آموزش ۴۶ کارمند وزارت مالیه افغانستان برای بودجه‌نویسی در ۳۴ ولایت برای بهبود سیاست‌های بودجه‌ریزی در ولایت‌های مختلف این کشور از دیگر اقدامات شرکت تتراتک عنوان شده است.^۳

۷-۱-۶ اصلاحات ارضی در افغانستان

(Land Reform in Afghanistan)

اختلافات ارضی در افغانستان به‌ویژه بین دولت و ساکنان شهرک‌های غیررسمی و بخصوص مناطقی که ساکنان آن زمین‌خوار محسوب می‌شوند، امری معمول است.

1. sigar.mil/pdf/audits/Financial_Audits/SIGAR-21-23-FA.pdf

2. tetrattech.com/en/projects/initiative-to-strengthen-local-administrations-in-afghanistan?p=

۳. همان

زنان و اقلیت‌ها اغلب از شرکت در فرایندهای اداره زمین محروم هستند. از سوی دیگر، سکونتگاه‌های غیررسمی در اطراف شهرهای بزرگ، بدون بهره‌مندی از خدمات شهری، رشد می‌کنند و شهرداری‌ها نیز درآمدهای مالیاتی را از دست می‌دهند. در راستای اجرای برنامه اصلاحات ارضی، تتراتک تلاش کرده است تا اختلافات بر سر اراضی را از طریق ثبت و قطعه‌بندی، رسمیت بخشیدن به نهادهای متولی و سازمان‌دهی سیستم مدیریت زمین در افغانستان، کاهش دهد. این برنامه از طرف USAID در بازه زمانی ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۴ و با مبلغ ۴۱٫۸ میلیون دلار به شرکت تتراتک واگذار شده است.^۱ تتراتک در اجرای این برنامه با برخی نهادهای افغانستانی از جمله اداره زمین افغانستان، وزارت زراعت، آبیاری و مال‌داری (دامداری)، دیوان عالی و وزارت امور شهرسازی همکاری کرده است.

الف - محورهای برنامه اصلاحات ارضی در افغانستان

مطابق گزارش شرکت تتراتک از برنامه اصلاحات ارضی در افغانستان، بهبود امنیت مالکیت زمین و تشویق به سرمایه‌گذاری و حل‌وفصل درگیری‌ها بر سر زمین بین مردم و دولت با مردم از محورهای اصلی این برنامه بوده‌اند.

ب - اقدامات تتراتک در برنامه اصلاحات ارضی افغانستان

شرکت تتراتک مدعی است که در اجرای برنامه فوق، اقدامات متعددی را از جمله مشارکت دادن زنان در وراثت زمین، رسمیت بخشیدن به سکونت‌گاه‌های غیررسمی، تقویت مالکیت زمین از طریق حمایت از دیوان عالی، ایجاد سیستم کاداستر برای اداره مستقل اراضی افغانستان و فعالیت‌هایی مانند قطعه‌بندی و ثبت اراضی در جلال‌آباد از طریق حمایت از یک شرکت خصوصی به‌عنوان پایلوت برای کل افغانستان انجام داده است.^۲

۷-۱-۷ توسعه رهبری زنان در افغانستان

(Women's Leadership Development in Afghanistan)

مطابق گزارش تتراتک درباره برنامه توسعه رهبری زنان، در کشور افغانستان فرصت‌ها برای

1. sigar.mil/pdf/audits/Financial_Audits/SIGAR-15-88-FA.pdf

2. tetrattech.com/en/projects/land-reform-in-afghanistan?p=

تصدی پست‌های رهبری برای زنان در طول تاریخ، حتی برای زنان تحصیل کرده با پتانسیل فوق‌العاده نیز بسیار محدود باقی مانده است. زنان افغانستان به حاشیه رانده شده‌اند و فاقد فرصت برای به عهده گرفتن نقش تصمیم‌گیری در تمام بخش‌های جامعه هستند. USAID پروژه توسعه رهبری زنان (WLD) را به شرکت تتراتک واگذار کرد تا اطمینان حاصل شود که زنان فرصت توانایی یادگیری مهارت‌ها و ایجاد شبکه‌های پشتیبانی خود را دارند. تتراتک با همکاری نهادهای دولتی افغانستان، این دوره را طراحی و اجرا کرد تا نسل جدیدی از زنان بسیار ماهر، با استعداد و تحصیل کرده را برای تصدی سمت‌های رهبری در جهت حمایت از پیشرفت افغانستان آماده کند. بعضی از نهادهای دولتی کشور افغانستان از جمله وزارت تحصیلات عالی، وزارت امور زنان، وزارت معارف، شبکه زنان، مرکز آموزش زنان افغانستان و وزارت آموزش و پرورش در اجرای این برنامه با تتراتک همکاری کرده‌اند.^۱ این پروژه در باره زمانی ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۹ با هزینه حدود ۴۲ میلیون دلار به تتراتک واگذار شده است.^۲

الف - محورهای برنامه توسعه رهبری زنان در افغانستان

بر اساس گزارش عملکرد شرکت تتراتک، توانمندسازی زنان برای تبدیل شدن به رهبران آینده دولت، تجارت و جامعه مدنی و ارتقاء برابری جنسیتی از محورهای اصلی برنامه توسعه رهبری زنان در افغانستان بوده‌اند.^۳

ب - اقدامات تتراتک در برنامه توسعه رهبری زنان در افغانستان

تتراتک ادعا می‌کند که در خلال اجرای این برنامه، اقداماتی متعددی مانند آموزش ۷ هزار زن بین ۱۵ تا ۲۴ سال برای افزایش مهارت‌های زندگی و رهبری در مدارس دولتی ۵ استان ننگرهار، هرات، کابل، بلخ و قندهار، فارغ‌التحصیلی بیش از ۲۰ هزار زن از دوره‌های آموزشی کشاورزی، زبان انگلیسی، رانندگی، تنظیم خانواده، مواد مخدر، فعالیت‌های آگاهی قانونی و بهداشتی، فعالیت‌های ضد آزار و اذیت جنسی، سواد اینترنتی، ابتکارات صلح را انجام داده است. همچنین توسعه مهارت‌های شخصی و

1. tetrattech.com/en/projects/womens-leadership-development-in-afghanistan

2. sigar.mil/pdf/audits/Financial_Audits/SIGAR-19-26-FA.pdf

3. tetrattech.com/en/projects/womens-leadership-development-in-afghanistan

توسعه اقتصادی زنان در جامعه نیز از اقدامات تتراتک در این برنامه بوده‌اند.^۱

۷-۲ مهم‌ترین، پروژه‌های اقتصادی و زیرساختی تتراتک در غرب آسیا

همان‌طور که در بررسی پروژه‌های اجتماعی آمریکا مطرح شد، اجرای پروژه‌های اقتصادی و زیرساختی نیز صرفاً با هدف حقوق بشری و انسان‌دوستانه انجام نمی‌گیرد بلکه اهداف حقوق بشری و انسان‌دوستانه، پوششی برای اهداف واقعی ایالات متحده هستند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که پروژه‌های اقتصادی و زیرساختی نیز در قالب برنامه ملت‌سازی آمریکا در حال اجرا هستند. تثبیت و توسعه اقتصادی از مراحل مهم برنامه ملت‌سازی آمریکا در سراسر جهان به شمار می‌رود. اجرای این برنامه‌ها در کشورهای هدف سبب تسلط آمریکا بر نهادها و برنامه‌های اقتصادی شده و نیز به‌نوعی توسعه وابسته و تک‌محصولی در اغلب این کشورها به وجود می‌آورد. از نقطه‌نظر آمریکا، توسعه کشورهای دیگر باید به‌گونه‌ای باشد که بتواند پازل پیشرفت و سلطه بیشتر این کشور را تأمین کند. درواقع این کشورها باید تک‌محصولی و تأمین‌کننده مواد اولیه و خریدار تولیدات آمریکا باشند. درواقع این کشورها نمی‌توانند به یک تولیدکننده تبدیل شوند و تنها یک مصرف‌کننده با میزان مصرف بالا باقی خواهند ماند. همچنین، آمریکا تلاش دارد تا با استفاده از ابزار اقتصاد و معیشتی، بافتارهای اجتماعی کشورهای هدف را نیز تغییر دهد. تأکید بر حضور زنان در بخش‌های مختلف اقتصادی، آن‌هم به‌صورت اجباری در کنار مردان در جوامع سنتی مانند افغانستان، نشان از تلاش آمریکا برای برهم زدن بافتارهای اجتماعی و اعتقادی مردم کشورهای هدف، دارد.

۷-۲-۱ کمک فنی برای برنامه توسعه تجارت کشاورزی عراق (Technical Assistance for Iraq INMA Agribusiness Program)

در سال ۲۰۰۳ به دنبال یک دوره تورم شدید، فقر گسترده و سوءتغذیه در عراق، این کشور دوره بازسازی را آغاز کرد. آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده (USAID) به‌عنوان یک شریک اصلی در تلاش برای بازسازی عراق، برنامه‌های زیادی را تأمین کرد که از جمله

۱. همان

آن‌ها می‌توان به برنامه توسعه تجارت کشاورزی اشاره کرد.^۱ این برنامه در بازه زمانی ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۲ و با هزینه ۱۷۹/۸ میلیون دلار توسط شرکت تتراتک، اجرا شده است.^۲

الف - محورهای برنامه توسعه تجارت کشاورزی عراق

شرکت تتراتک، توسعه بازرگانی کشاورزی، بسترسازی برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و افزایش بهره‌وری در کشاورزی در عراق را از مهم‌ترین محورهای این برنامه اعلام کرده است.^۳

ب- اقدامات تتراتک در برنامه توسعه تجارت کشاورزی عراق

مطابق گزارش تتراتک، حمایت از تولید و بازاریابی محصولات کشاورزی با تقاضای بالا از جمله میوه، سبزی، ماهی، مرغ، گوشت گاو و زنجیره‌های ارزش، مدیریت برنامه گلخانه‌ای و باغبانی و تولید میوه‌ها و سبزیجات خارج از فصل، آموزش ۱۱ هزار کشاورز در زمینه مدیریت باغ، گلخانه، تاکستان و آبیاری، حمایت از ایجاد مدارس مزرعه‌داری، ایجاد ۵ مرکز بسته‌بندی و سردخانه محصولات کشاورزی، ایجاد ۴ هزار گلخانه به وسعت ۲۰۰ هکتار، ایجاد ۱۴ هزار شغل، برگزاری ۶۰ سمینار توسعه کسب‌وکار، ۱۱۴ میزگرد و ۱۲ کنفرانس با محوریت توسعه بخش خصوصی، بازاریابی و تجارت از اقدامات این شرکت در برنامه توسعه تجارت کشاورزی عراق، محسوب می‌شوند.^۴

۷-۲-۲ برنامه نظارت بر بخش سوم صندوق اعتماد بازسازی افغانستان (Afghanistan Reconstruction Trust Fund Third Party Monitoring Program)

صندوق اعتماد بازسازی افغانستان (ARTF) در سال ۲۰۰۲ به‌عنوان یک روش مقرون‌به‌صرفه و شفاف برای جمع‌آوری بودجه از ۳۴ کمک‌کننده به بودجه دولت افغانستان و اولویت‌های سرمایه‌گذاری ملی در این کشور، تأسیس شد. این پروژه که توسط بانک جهانی اداره می‌شود،

1. tetrattech.com/en/projects/technical-assistance-for-iraq-inma-agribusiness-program?p=

2. pdf.usaid.gov/pdf_docs/PA00HN31.pdf

3. tetrattech.com/en/projects/technical-assistance-for-iraq-inma-agribusiness-program?p=

مکانیسمی را برای پاسخگویی فراهم می‌کند و زمینه گفتگو بر سر بودجه و اولویت‌های سرمایه‌گذاری را در میان ذینفعان اصلی از جمله دولت افغانستان و سایر نهادهای اهداکننده فراهم می‌کند. این صندوق، بخش‌های مختلف از جمله آموزش، زیرساخت‌ها، بهداشت، کشاورزی، توسعه روستایی و حکمرانی را پشتیبانی می‌کند.^۱ شرکت MSI به‌عنوان یکی از زیرمجموعه‌های تتراتک از سوی بانک جهانی (World Bank) برای نظارت بر پروژه‌های این صندوق به ارزش ۲/۶ میلیارد دلار از سال ۲۰۰۵، انتخاب شده است.^۲

الف - محورهای برنامه نظارت بر بخش سوم صندوق اعتماد بازسازی افغانستان
محور اصلی در این برنامه نظارت و ارزیابی پروژه‌های صندوق بازسازی افغانستان با حدود ۲/۶ میلیارد دلار اعتبار از سوی شرکت تتراتک عنوان شده است. این شرکت نیز بنا بر ادعای خود از روش‌های نوین نظارت و ارزیابی مانند نظارت و ارزیابی از طریق ماهواره‌ها، پهپادها و ظرفیت مردم بومی آشنا به تکنولوژی بهره گرفته است.^۳

ب - اقدامات تتراتک در برنامه نظارت بر بخش سوم صندوق توسعه بازسازی افغانستان

مطابق گزارش تتراتک، در راستای ارزیابی پروژه‌های صندوق ARTF، این شرکت از سال ۲۰۰۵ سالانه ۱۹۰۰ بازدید از پروژه‌های پنج بخش کشاورزی، آموزش، محیط‌زیست، نیرو، حمل‌ونقل و آب انجام داده است. همچنین بهبود مدیریت پروژه‌ها و جمع‌آوری داده از پروژه‌ها و تجزیه و تحلیل آن‌ها در راستای شناسایی مشکلات و ارائه راهکار از دیگر اقدامات تتراتک در این برنامه عنوان شده است.^۴

۷-۲-۳ تأمین آب و بهداشت پایدار افغانستان (Afghanistan Sustainable Water Supply and Sanitation)

مردم افغانستان با مشکلات زیادی از جمله نیاز به منابع مطمئن و سالم آب آشامیدنی برای جمعیت

1. tetrattech.com/en/projects/afghanistan-reconstruction-trust-fund-third-party-monitoring-program

۲. همان

۳. همان

۴. همان

شهری و روستایی و دسترسی به سرویس های بهداشتی که به طور مستقیم بر سلامتی و بهره‌وری مردم و جوامع به‌ویژه زنان و کودکان تأثیر می‌گذارد، روبرو هستند. شرکت تتراتک در پروژه تأمین آب و بهداشت پایدار افغانستان که توسط آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده، ارائه شده است، اقدام به طراحی و نصب امکانات آبرسانی و بهداشتی برای بهبود رفتارهای بهداشتی در شش استان افغانستان کرده است. در این پروژه وزارت توان‌بخشی و توسعه روستایی (وزارت احیا و انکشاف دهات)، رهبران روستایی و قبایلی برای نظارت و تأیید پروژه با تتراتک همکاری کرده‌اند.^۱ این پروژه با اعتبار ۴۲/۵ میلیون دلار و در بازه زمانی ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۲ به تتراتک واگذار شده است.^۲

الف - محورهای برنامه تأمین آب و بهداشت پایدار افغانستان

بر اساس گزارش تتراتک از برنامه تأمین آب و بهداشت پایدار افغانستان، تأمین آب آشامیدنی سالم برای شهرها و روستاها و نیز ساخت سرویس‌های بهداشتی در مناطق فاقد این امکان، مهم‌ترین محورهای این برنامه بوده‌اند.^۳

ب - اقدامات تتراتک در برنامه تأمین آب و بهداشت پایدار افغانستان

تتراتک مدعی است که در این برنامه، امکانات آبرسانی و بهداشتی پایدار را طراحی و نصب کرده است، ۴۲ هزار مرکز بهداشتی ایجاد کرده و به ۳۰۰ هزار نفر امکان دسترسی به امکانات بهداشتی داده است، آموزش‌های بهداشتی اولیه (مانند توجیه ساخت سرویس‌های بهداشتی برای جلوگیری از بیماری) ارائه نموده و در ۱۹ استان افغانستان چاه‌های آب با پمپ‌های دستی ایجاد کرده و ۱۵۰ تعمیرکار نیز برای نگهداری آن‌ها آموزش داده است. همچنین احیای بیش از ۳ هزار چاه و ۳۷ طرح لوله در ۲۲ استان، بهبود دسترسی ۶۱۹ هزار نفر به آب آشامیدنی سالم و آموزش مستقیم ۸۷۰۰ زن و نیز آموزش غیرمستقیم ۴۵۰۰۰ زن دیگر برای بهداشت خانواده از اقدامات تتراتک در این برنامه محسوب می‌شوند.^۴

1. tetrattech.com/en/projects/afghanistan-sustainable-water-supply-and-sanitation?

2. sigar.mil/pdf/audits/Financial_Audits/SIGAR-15-28-FA.pdf

3. tetrattech.com/en/projects/afghanistan-sustainable-water-supply-and-sanitation?p=

۷-۲-۴ برنامه توسعه جایگزین، جنوب غربی افغانستان (Alternative Development Program, Southwest Afghanistan)

شرکت تتراتک مدعی است که تلاش کرده است در برنامه توسعه جایگزین (کشت محصولات کشاورزی دارای بازار به جای خشخاش) در جنوب غربی افغانستان، فرصت‌هایی را برای خرده‌کشاورزان و کارگران به جهت کسب درآمد بیشتر از طریق جایگزینی محصولات کشاورزی با ارزش مانند محصولات درختی، محصولات مخصوص و سبزیجات با خشخاش در ولایت‌های فراه، هیرمند، نیمروز و ارزگان فراهم آورد.^۱ بازه زمانی این پروژه سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۱ و هزینه آن نیز ۷۵ میلیون دلار عنوان شده است.^۲

الف - محورهای برنامه توسعه جایگزین

ایجاد فرصت‌هایی برای کشاورزان خرده‌مالک و کارگران در جنوب غربی افغانستان، افزایش درآمد آن‌ها با هدف فاصله گرفتن از کاشت مواد مخدر، افزایش بهره‌وری کشاورزی، بازسازی تجارت کشاورزی با افزایش ارتباط بین کشاورزان و بازارها در ولایت‌های جنوبی غربی: ارزگان، نیمروز، هیرمند و فراه از مهم‌ترین محورهای این برنامه محسوب می‌شوند.^۳

ب - اقدامات تتراتک در برنامه توسعه جایگزین

ایجاد درآمد پایدار کشاورزی از طریق ایجاد زنجیره ارزش، تنوع محصولات و بهبود روندهای اقتصادی و اجتماعی مانند تسهیل دسترسی به بازار، معرفی محصولات درختی، انگور، مرغ، دام و محصولات مخصوص و سبزیجات به جای خشخاش از اقدامات این شرکت محسوب می‌شوند. همچنین تتراتک، اقدامات دیگری مانند ایجاد مشارکت استراتژیک بین کشاورزان، کارآفرینان خصوصی، سازمان‌های تجاری، دولت‌های ولایتی افغانستان، شوراهای محلی، رهبران اجتماعات، سازمان‌های غیردولتی و مالکان محلی، انجام داده است. افزایش دسترسی به بذر، کود و آموزش معتبر، ایجاد بیش از ۱۵۰۰ شغل تمام‌وقت از طریق اقدامات فوق، افزایش ۹۵۵ درصدی حجم تولید و ۱/۴۵۲

1. tetrattech.com/en/projects/alternative-development-program-southwest-afghanistan?p=

2. sigar.mil/pdf/audits/Financial_Audits/Financial%20Audit%202013-9.pdf

3. tetrattech.com/en/projects/alternative-development-program-southwest-afghanistan?p=

درصدی ارزش محصولات کشاورزی، زیرکشت بردن ۵۱ هزار هکتار زمین کشاورزی با بهبود سیستم آبیاری در ۲۰۱ روستا با ۲۶ هزار خانوار و در نهایت، ایجاد اشتغال برای ۱۵ هزار نفر با توزیع ۳۲ هزار تن خوراک دام و آموزش ۴۰۰ کشاورز که ۳۳ درصد آن را زنان تشکیل می‌دادند و اکثر آن‌ها اقدام به راه‌اندازی گلخانه و مرغداری کرده‌اند.^۱

۷-۲-۵ برنامه پشتیبانی مهندسی افغانستان (Engineering Support Program, Afghanistan)

افراط‌گرایی و تروریسم در افغانستان، شرایط اقتصادی نامناسبی را به وجود آورده است. سطح پاسخگویی دولت به نیازها پایین و نابرابری جنسیتی، شدید است و زیرساخت‌های صنایع نیز بسیار ضعیف هستند. تتراتک برای اطمینان از موفقیت پروژه‌های حمل‌ونقل، آب و زیرساخت‌های انرژی در برنامه پشتیبانی مهندسی افغانستان، به ارتقاء کیفیت فنی و نظارتی در افغانستان، کمک می‌کند. در این پروژه مردان و زنان به‌صورت تیمی باید (به‌صورت اجباری) در کنار هم کار می‌کردند. شرکت تتراتک در این پروژه با سازمان هواپیمایی و وزارت نیروی افغانستان همکاری کرده است.^۲ این پروژه توسط USAID در بازه زمانی ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۱ و با هزینه ۱۲۵ میلیون دلار به تتراتک واگذار شده است.^۳

الف - محورهای برنامه پشتیبانی مهندسی افغانستان

ارائه کمک‌های فنی و نظارت کیفی برای اجرای موفقیت‌آمیز پروژه‌های حمل‌ونقل، آب و زیرساخت‌های انرژی در ۱۲ ولایت افغانستان و ارتقاء ظرفیت‌های برابری جنسیتی و ایجاد امکان سرمایه‌گذاری بخش خصوصی از محورهای این برنامه ذکر شده‌اند.^۴

ب - اقدامات تتراتک در برنامه پشتیبانی مهندسی افغانستان

برنامه‌ریزی و پشتیبانی ظرفیت‌سازی سازمان هواپیمایی کشوری افغانستان (ACAA)، افزایش تولید برق از ۱۵ به ۵۰ مگاوات و تغییر زندگی بیش از ۸۰۰ هزار نفر از طریق

۱. همان

2. etrattech.com/en/projects/engineering-support-program-afghanistan?p=

3. sigar.mil/pdf/audits/Financial_Audits/SIGAR-20-07-FA.pdf

4. tetrattech.com/en/projects/engineering-support-program-afghanistan?p=

بهبودی و توسعه سد کجکی در هلمند، تهیه برنامه‌ریزی جامع برای ساخت فرودگاه بین‌المللی حامد کرزای کابل از اقدامات مهم تتراتک در اجرای برنامه پشتیبانی مهندسی هستند. همچنین توسعه و اتصال شبکه انتقال برق افغانستان از کشورهای همسایه شمالی آن و آموزش ۶۲ مهندس از جمله ۳۲ زن تا سال ۲۰۱۹ در این پروژه از دیگر اقدامات تتراتک محسوب می‌شوند.^۱

۶-۲-۷ برنامه ابتکار شهر کابل، افغانستان (Kabul City Initiative, Afghanistan)

آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده (USAID) برای مقابله با ناامنی و شکنندگی شدید شهروندان افغانستان، طرح ابتکار شهر کابل (KCI) را طراحی و تأمین مالی کرد. شرکت تتراتک به‌عنوان مجری این برنامه، تلاش کرد تا با مشارکت دولت افغانستان و شهرداری کابل، ارائه خدمات اساسی عمومی و کیفیت زندگی شهروندان کابل را بهبود دهد.^۲ این پروژه در بازه زمانی ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۳ و با هزینه ۴۴/۱ میلیون دلار، اجرا شده است.^۳

الف - محورهای برنامه ابتکار کابل

مطابق گزارش شرکت تتراتک، پشتیبانی فنی و افزایش ظرفیت خدمات‌رسانی شهرداری، مدیریت منابع انسانی و شفافیت اطلاعات از مهم‌ترین محورهای این برنامه بوده‌اند.^۴

ب - اقدامات تتراتک در برنامه ابتکار کابل

شرکت تتراتک، مدعی است که در اجرای برنامه فوق، ۱۲ پارک و ۳۲ کیلومتر خیابان، ۵۱ خط‌مشی، ۴۸ روش عملیاتی استاندارد و ۴۲ دپارتمان را برای اصلاحات شهرداری جهت از بین بردن نگرانی‌ها در حوزه‌های آزار جنسی، تبعیض جنسیت، خشونت در محل کار، استخدام، منابع انسانی، مشارکت عمومی، بهداشت و ایمنی و شورای زنان برای کارمندان شهرداری ایجاد کرده است. همچنین این شرکت، یک برنامه پنج‌ساله بهبود

۱. همان

2. tetrattech.com/en/projects/kabul-city-initiative-afghanistan?p=

3. sigar.mil/pdf/lessonslearned/SIGAR-21-18-LL.pdf

4. tetrattech.com/en/projects/kabul-city-initiative-afghanistan?p=

سرمایه را برای شهرداری کابل، ایجاد سیستم اطلاعاتی رایانه‌ای مدیریت مالی، آموزش کارمندان بخش فناوری اطلاعات، توزیع کتاب آموزش کاشت درخت و جمع‌آوری زباله بین ۱۵۰ هزار دانش‌آموز، تهیه کرده است.^۱

۷-۲-۷ ابتکار مدیریت آب اردن (Jordan Water Management Initiative)

مسئله کمبود آب، رشد اقتصادی اردن را تهدید می‌کند و همچنین می‌تواند به جنگ داخلی منجر شود. سرانه آب در این کشور در پایین‌ترین سطح جهانی قرارداد و از سوی دیگر، تقاضا برای مصرف آب همچنان در حال افزایش است. از طریق طرح مدیریت آب (WMI) که توسط آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده (USAID) طراحی و تأمین می‌شود، شرکت تتراتک با پشتیبانی از دولت اردن به مهم‌ترین چالش‌های آب در این کشور می‌پردازد تا از به وجود آمدن بحران در آینده، جلوگیری کند.^۲ این پروژه در بازه زمانی ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰ و با هزینه ۶ میلیون دلار به تتراتک واگذار شده است.^۳

الف - محورهای ابتکار مدیریت آب اردن

شرکت تتراتک در گزارش خود از برنامه ابتکار مدیریت آب اردن، ارائه پشتیبانی فنی برای مدیریت منابع آب و برق اردن و مقابله با کمبود آب در این کشور کوچک را از مهم‌ترین محورها اعلام کرده است.^۴

ب- اقدامات تتراتک در برنامه ابتکار مدیریت آب اردن

اصلاحات مهندسی و فنی در سیستم‌های تأمین آب، مدیریت صرفه‌جویی و تقاضای آب، حاکمیت بخش آب و حفاظت از منابع آب و پشتیبانی فنی از شرکت آب یرموک که به حدود ۲ میلیون پناهنده خدمات می‌دهد از اقدامات تتراتک در این برنامه تا آوریل ۲۰۲۱ عنوان شده است.^۵

۱. همان

2. tetrattech.com/en/projects/jordan-water-management-initiative?p=

3. globalwaters.org/HowWeWork/Activities/water-management-initiative

4. tetrattech.com/en/projects/jordan-water-management-initiative?p=

۵. همان

۱- جمع بندی

ایالات متحده از طریق USAID برنامه ملت‌سازی را راهبری می‌کند. در این رویکرد، ایالات متحده، تلاش کرده است تا نفوذ و استعمار غیرمستقیم شرکتی را با استعمار مستقیم دولتی و پرهزینه جایگزین نماید. تتراتک یکی از چندین شرکت بزرگ خصوصی آمریکایی است که در پروژه‌های بین‌المللی برای تأمین منافع این کشور با آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده همکاری می‌کند. استفاده از چنین شرکت‌هایی در عرصه بین‌الملل با هدف تأمین منافع و پیشبرد اهداف کلان، چند مزیت مهم برای ایالات متحده آمریکا دارد که عبارت‌اند از:

- ۱- چابک‌سازی، افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌های ساختار برون‌مرزی دولت آمریکا و سرعت دادن به رشد اقتصادی این کشور
- ۲- افزایش سرمایه و توانمندسازی بخش خصوصی برای اقدامات بین‌المللی
- ۳- افزایش دامنه ارتباطات بین‌المللی ایالات متحده از ارتباطات دولتی محدود و قابل انقطاع به ارتباطات مستحکم مردمی و بخش خصوصی
- ۴- کاهش حساسیت‌ها نسبت به فعالیت‌های آمریکا با تغییر رویکرد از مستقیم و دولتی به رویکرد غیرمستقیم و بخش خصوصی در توسعه نفوذ در کشورهای هدف
- ۵- افزایش توان سرمایه‌گذاری از مسیر تسهیل سرمایه‌گذاری بخش خصوصی آمریکایی و توانمندسازی این بخش در کشورهای هدف در راستای تأمین منافع ایالات متحده